

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. Numer wieczorny wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	połrocznie	kwartał	tygodniowo
W Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
W Austro-Węgry:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32	16	8	2
z dwurazową	30	15	7 50 h.	3
w państwie niemieckim	36	18	9	4
w innych państwach	48	24	12	5

Prenumeraty i ogłoszenia (inseraty) uprawia się nadsyłać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY” w Krakowie.

Adres: Redakcji i Administracji: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Reklamy nadesłane do Redakcji nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halery: w Biurze Dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PŁOHA ulica Karłowicza 5.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy”. — Główna trafik w Rybku — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowicz, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Narkowski, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karłowicza 10.

ZAMIEJSCOWA PRENUMERATA I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biura dzienników: Ludwik Płoh, ul. Karłowicza 11. — S. Sokolowski, Pałac Huzarski 9. — W PRZEMYSŁU Heszelski. — W JAROSŁAWIE A. Amster. — W WIEDNI Hermann Goldschmidt (sprzedaje pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Duker Nachl, Hansenstein & Vogler (fakty w Nam burgu, Frankfurtie a. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — A. Oppel. — R. Maske (fakty w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalet (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité L. Lorette, direction Rue Daguerre 14.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy” za opłatą od miejsca wiersza drobnym pismem (pół) za pierwszą, raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

Załączniki do „Nowej Reformy” (prospekty, cyfularze, ogłoszenia t. p.) przyjmują się za cenę 2 k. od 100 egz. dla zamawiaczy, a 1 k. od 100 egz. dla mających prenumeratę.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy”.

Koło polskie a kanały. — Rezolucja Mastalki. — Reforma ustawy o domokrążstwie. — Uroczystość przypasania miecza w Konstantynopolu. — Szczegóły zamachu w Paryżu. — Wkroczenie wojsk tureckich do Persji?

Sprawy parlamentarne.

(Telegr. „N. Reformy”).

O budowę kanału.

Wiedeń. Prezydium Koła polskiego odbędzie dzisiaj konferencję z prezydentem ministrów Bienenhiem i z ministrem handlu w sprawie budowy kanałów.

Komisja budżetowa.

Wiedeń. Wczoraj po południu komisja budżetowa rozpoczęła obrady na budżet ministerstwa handlu.

Pos. Mastalka jako referent działu budowy dróg wodnych, wniósł następującą rezolucję:

Ze względu na rezolucję uchwaloną przez Izbę posłów przy dyskusji budżetowej w latach 1907 i 1908, w których domagano się potrzebnych kredytów dla zupełnego wybudowania kanałów, wzywa się rząd, aby wraz ze sprawozdaniem, które przygotowuje w sprawie kanałów, przedłożył projekt ustawy, w którym domaga się środków na zupełne wybudowanie dróg wodnych, a mianowicie Mołdawy, Łaby i kanału Dunaj—Odra—Wisła z Wiednia aż do Krakowa. Przez zapewnienie pokrycia całości kosztów potrzebnych na budowę tych dróg wodnych, rozpoczęte już roboty nad Łabą i Mołdawą powinny być dalej energicznie prowadzone, jakoteż natychmiast ma być rozpoczęta budowa kanału Dunaj—Odra—Wisła. Następnie przemawiali referenci innych działów, poczem rozpoczęła się dyskusja, w której pos. bar. d'Elvert postawił rezolucję, aby zbudowano także odgałęzienie kanału Wiedeń—Dunaj—Wisła z Przecławia aż do Berna. Mowca domagał się polepszenia plac służby pocztowej i podwyższenia prowizji dla trafikantów za sprzedaż marek pocztowych z 1 na 3 procent.

Pos. promiennie pos. Steinwendera, Oniula i Żytnika obrady przerwano. Następnie posiedzenie we środę o g. 10 przed południem.

Przedłożenia podatkowe.

Wiedeń. Agitacja przeciw zaprowadzeniu nowych podatków, a zwłaszcza podatku od piwa, odbywa się dalej. W tutejszej Izbie handlowej odbyło się zebranie przemysłowców browarnianych, na którym oświadczono się przeciw nowemu podatkowi i za koniecznością zniesienia podatku konsumcyjnego, istniejącego w kilku miastach. Dalej postanowiono zwołać w tej sprawie ankietę szynkarzy. Jak donoszą z Pragi, także hr. Clam-Martinitz oświadczył się przeciw przedłożeniu finansowemu rządu i domagał się zwolnienia ankietę celem obradowania nad planem finansowym w wielkim stylu. Gdyby miano podwyższyć podatek od piwa, należałoby jego zdaniem zaprowadzić także podatek od wody sodowej i wód mineralnych.

Jak „Deutsch-Nat. Korresp.” donosi, stronnictwa niemieckie obradowały nad przedłożeniami podatkowymi i przyszły do przekonania, że przedłożenia te nie doprowadzą do celu ani co do sanacji finansów krajowych, ani co do zasilenia kas państwowych. Stronnictwa są zdania, że należy te przedłożenia zmienić, względnie uzupełnić. Co się tyczy żądania niektórych krajów, aby państwo objęło połowę wydatków na szkolnictwo ludowe, to Niemcy muszą zażądać, aby państwu przyznano większy wpływ na to szkolnictwo, a w szczególności, aby uznano język niemiecki, jako słuzący do użytku wewnętrznego w Austrii i aby stał się on językiem obowiązkowym we wszystkich szkołach ludowych całego państwa.

Projekt ustawy o domokrążstwie.

Wiedeń. Minister handlu wniósł w parlament nowy projekt ustawy o domokrążstwie. Wprawdzie Izba posłów już raz taką ustawę uchwaliła, jednakże z powodu ugody austro-węgierskiej niektóre postanowienia tej ustawy wymagają zmiany, albowiem podług ugody obu państwom przyznano autonomię co do uregulowania handlu domokrążnego. Nawiązując do tego minister handlu proponuje zmianę § 29, podług którego w przyszłości domokrążcom kilku komitatów węgierskich ma być dozwolony handel w Austrii pod warunkiem, że rząd węgierski zezwoli na taki sam handel w Węgrzech domokrążcom austriackim, handlującym koronkami, haftami, owocami południowymi, wyrobami z drzewa, wyrobami galanterijnymi i tkackimi. Z głównych postanowień nowej ustawy należy podnieść także zmianę § 12, podług którego w przyszłości każdej gminie przysługiwać będzie prawo zakazu handlu domokrążnego.

Z Persji.

(Telegr. „N. Reformy”).

Wkroczenie wojsk tureckich do Persji?

London. Krazy pogłoska, że wojska tureckie przekroczyły granicę perską koło Asser-Aejdżan i oddalone są od Tebris o 112 km. Wkroczenie wojsk tureckich jest demonstra-

cyą przeciw przybyciu tam wojsk rosyjskich.

Konstytucja w Persji.

London. Z Teheranu donoszą, że Anglia i Rosja skłoniły szacha do utworzenia gabinetu liberalnego, ponieważ proklamacja szacha, zapowiadająca konstytucję, ludności nie uspokoiła i nie jest dostateczną gwarancją przywrócenia stosunków konstytucyjnych.

Upadek Stołypina.

(Telegr. „N. Reformy”).

Petersburg. Pet. ag. tel. donosi: Na wczorajszym posiedzeniu Rady państwa sekretarz Rady zawiadomił, że uchwalona przez Dumę i Radę państwa ustawa w sprawie budżetu sztabu generalnego marynarki nie otrzymała sankcji.

Berlin. „Loc. Anz.” donosi z Petersburga: Usilnem staraniem udało się uzyskać od cara odwołanie sankcji, dla uchwalonego już przez Dumę i Radę państwa budżetu sztabu generalnego marynarki. Ponieważ Stołypin miał poprzednio przyrzeczenie, że ustawa ta uzyska sankcję, wobec cofnięcia sankcji zwołał Radę ministrów i oświadczył swą solidarność ze Stołypinem. Stołypin podał się do dymisji, ale car dymisji nie przyjął. Sądzę jednak, że ustąpienie Stołypina nastąpi w najbliższych dniach.

Jako następca Stołypina chce prawica przeformować Goremikina.

Przesilenie węgierskie.

(Tel. „N. Reformy”).

Budapeszt. Cesarz przyjął wczoraj na posłuchaniu hr. Khuen-Hedervarego, byłego ministra skarbu Lukacsa, wiceprezenta partii niezawisłości Hojsego i sekretarza stanu Jana Totha. Hr. Khuen-Hedervary po posłuchaniu u cesarza miał konferencję z bar. Aerenthalem, a następnie z prezydentem ministrów Wekerlem. W południe prezydent ministerstwa bośniackiego banku agrarnego Lancsy miał konferencję z bar. Aerenthalem.

Budapeszt. Prezydent ministrów dr Wekerle konferował wczoraj po południu dłuższy czas z bar. Aerenthalem. Przed południem bar. Aerenthal był u cesarza na posłuchaniu, które trwało 3 kwadransy, a po południu odwiedził ministra handlu Kossutha.

Budapeszt. Wiceprezydent Sejmu węgierskiego Navy oświadczył, że ma nadzieję, iż przesilenie nie potrwa długo i wkrótce będzie zadowolone. Wrażenie wywołała nadzwyczaj gwałtowna mowa znanego pośla Etvösa, który zarzucił koalicji korpusek i podniósł, że podczas rządów koalicji budżet państwowy wzrósł o 250 milionów koron w wydatkach. Utworzono bowiem 13.000 posad urzędników dla politycznych i osobistych przyjaciół koalicji.

Zamach w Paryżu.

(Telegr. „N. Reformy”).

Paryż. Sprawa zamachu na szefa policyi moskiewskiej pułkownika Kottena przedstawia się jeszcze nieco zagadkowo. Dzienniki twierdzą, że zamach ten jest nową kompromitacją rządu rosyjskiego, który — jak widać — uprząż spiegięstwo zagraniczne na wielką skalę. Kotten bawił od niejakiego czasu z kilku urzędnikami petersburskiego departamentu policyi w Paryżu i starał się pozyskać spiegięstwo w obozie tutejszych rewolucjonistów rosyjskich. Natrafiało to jednak na trudności po sprawie Aziefia. Zdaje się, że Kotten padł ofiarą tych starań.

Sprawca zamachu na Kottena, Moszkowski Riks mieszkał w jednym z tutejszych hoteli pod nazwiskiem Witkow, inżynier z Rosji. W sobotę Kotten odwiedził rzekomego Witkova, który go do siebie zaprosił na konferencję. Podczas tej konferencji Witkow wykonał zamach na Kottena. Zdaje się, że Witkow naumyślnie zwałił Kottena do swego mieszkania, celem wykonania na niego zamachu, o którym złożył następujące zeznania:

„Jestem rodem z Królestwa Polskiego, urodziłem się w małej miejscowości pod Warszawą. Byłem studentem medycyny, a później zostałem inżynierem rolniczym. Potem wstąpiłem do partii terrorystów. Po mem aresztowaniu Kotten wezwał mnie do siebie w więzienia i powiedział mi: Ma pan do wyboru między wygnaniem na Sybir a wolnością. Jeżeli pan wstąpi do służby policyjnej, będzie pan wolny, jeżeli nie, intro pójdzie pan na Sybir.

Witkow odmówił i wybrał wygnanie, poczem istotnie zesłany został na Sybir, gdzie go umieszczono w miejscowości Turajkańsko w prowincji Janiszej. Udało mu się stamtąd uciec i przybył do Moskwy. Poznało go jednak i ponownie aresztowano. Kotten ponownie wezwał go do siebie i ofiarował wolność, jeżeli wstąpi do służby policyjnej. Witkow, który rzeczywiście nazywa się Riks, po raz drugi zgodził się na propozycję Kottena i oświadczył, że musi w tym celu jechać do Paryża, dokąd po krótkim czasie zawezwał Kottena. Kotten przybył tam, zamieszkał w hotelu „Continental” i zaprosił Witkova do siebie na konferencję. Następnie udał się Kotten na konferencję do Witkova, który wykonał wtedy zamach.

Kotten był wmięszany w usiłowany zamach

na Fallierosa w Nicei. Zamach ten był dziełem policyi rosyjskiej.

Witkow oświadczył, że wykonał zamach dlatego, aby być postawionym przed sądem przysięgłych w Paryżu i aby w ten sposób ujawnić w całym świecie postępowanie rządu i policyi rosyjskiej.

TELEGRAMY

z dnia 11 maja.

Wiedeń. Ministerstwo wojny postanowiło utworzyć osobną grupę historyków wojskowych dla spraw lęsnych.

Monachium. Malarz historyczny prof. Ludwik Thiersch zmarł wczoraj.

Na niemieckie szkoły kresowe.

Ołomuniec. Tutejsza Rada miejska uchwaliła przeznaczyć 2000 K na fundusz składkowy, zarządzony przez Rosegera na niemieckie szkoły kresowe.

Z armii.

Praga. „Nar. Listy” donoszą, że komendant Przemysła gen. Artur Pino przeniesiony będzie w stan spoczynku. Na jego miejsce mianowany będzie dotychczasowy komendant 19 dywizji piechoty w Pilźnie Henryk Kummer.

Proces zagrzebski.

Zagrzeb. Na wczorajszej rozprawie prezydent odebrał jednemu z oskarżonych głos, ponieważ, zdaniem prezydenta, stawiał pytania, nie mające zbyt wielkiego znaczenia. Z powodu tego oskarżenie podniósł protest, tak, że trybunał uchwalił wydać kilku ze sali. Gdy ogłoszono to zarządzenie, panie, zebrane na galerii, obrzuciły oskarżonych kwiatami, demonstrując na ich korzyść; inna część galerii demonstrowała przeciw oskarżonym. Po krótkiej przerwie spokój przywrócono i rozprawę prowadzono dalej.

Podróże cesarza Wilhelma.

Malta. Niemiecka para cesarska przybyła tu wczoraj.

Z Sejmu pruskiego.

Berlin. Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pruskiego po dłuższej dyskusji przyjęto jednoznacznie wniosek przyznający posłom wolną jazdę koleją między Berlinem a ich miejscem zamieszkania, jakoteż okrągami wyborczymi.

Ruch strajkowy we Francji.

Paryż. Rząd dzisiaj postawi w Izbie deputowanych kwestję zaufania w sprawie urzędników pocztowych i oświadczył się przeciw wydelegowaniu parlamentarnej komisji śledczej.

Uroczystość przypasania miecza.

Konstantynopol. Wczoraj odbyła się uroczystość przypasania miecza sułtana. Przeważna część ludności tworzyła wzdłuż ulic szpalę i była obecna przy uroczystości. Domy były udekorowane i aż do dachów przepelnione widkami. Podnieść należy, że w uroczystości brała udział wielka ilość kobiet tureckich, które, wszystkie niezawołowane, przypatrywały się uroczystości bądź z ulic, bądź z otwartych okien haremów. Uczniowie wszystkich szkół brali również udział w uroczystości. Publiczność wznosiła okrzyki na cześć sułtana a także na cześć narodu, wolności, konstytucji, braterstwa i równości. Porządek był z początku wzorowy, dopiero przy powrocie sułtana część publiczności przerwała szpalę, co wywołało chwilowy nieporządek. Poza tem do żadnego wypadku nie przyszło.

W interesie urzędników kolejowych.

Wiedeń, 10 maja.

Jak wiadomo wiceprezes Koła polskiego pos. Stwińska, wniósł w Izbie posłów interpelację w sprawie polepszenia położenia materialnego urzędników kolei państwowych i zrównanie emerytur dla rodzin po tych urzędnikach z emeryturami rodzin wszystkich innych urzędników państwowych.

W interpelacji podniesiono, że przy ostatnim uregulowaniu plac i poborów personelu kolei państwowych, traktowano urzędników dyrekcyj kolei państwowych po macoszemu, albowiem nie skrócono terminów ich awansu, ani nie przyznano im dodatków funkcyjnych i uniformowych. Położenie wykonawczego personelu urzędniczego, który takie dodatki otrzymał, zostało wprawdzie nieco polepszone, ale porównano urzędników miejsc centralnych, a mianowicie dyrekcyj kolei państwowych, co musiało u nich wywołać niezadowolone i rozgoryczenie.

Niezadowolone urzędników służby centralnej powinno być jak najrychlej usunięte przez przyznanie im dodatków funkcyjnych i uniformowych, a nadto przez polepszenie stosunków za pomocą ogólnego awansu, przez podwyższenie unormowanych posad, naczelników oddziałów i ich zastępców, jak niemniej kierowników grup przy dyrekcyjach kolei państwowych.

Ostatni awans styczniowy (1909) wywołał wśród urzędników dyrekcyj kolei państwowych wielkie rozczarowanie, albowiem nawet posady uzyskane drogą konkursu, nie zostały należycie rangą obsadzone. Powinno się wreszcie uznać zasadę, że posady uzyskane w drodze konkursu, muszą być przy najbliższym awansie uwzględnione, jeśli stan urzędniczy nie

ma uważać całego postępowania konkursowego za zwykłą komedię. Następstwem uposiedzenia urzędników dyrekcyj kolei państwowych będzie przeniesienie się najdzielniejszych sił urzędniczych do służby wykonawczej, co wywoła w dyrekcyjach sytuację, w interesie służby z pewnością nie pożądaną.

W końcu podnieść należy, że emerytury dla wdów i sierót po urzędnikach kolei państwowej są o wiele niższe, aniżeli po innych urzędnikach państwowych, mimo, iż urzędnicy kolei państwowych posiadają własny fundusz emerytalny, zasilany ich wkładkami od lat kilkudziesięciu. Izba posłów w wielu rezolucjach domagała się zrównania pod względem emerytur urzędników kolei państwowych z urzędnikami państwowymi, ale dotychczas rząd nie uczynił, aby te piękne kwestye w sposób sprawiedliwy rozwiązać.

Podpisany zapytuje przeto ministra kolei:

1) Czy skłonny jest materialne położenie urzędników dyrekcyj kolei państwowych poprawić przez udzielenie dodatków funkcyjnych i uniformowych, jakoteż przez ogólny awans, podwyższenie ilości unormowanych posad naczelników oddziałów i zastępców i kierowników grup, w mierze centralnych?

2) Czy minister jest skłonny zrównać emerytury dla wdów i sierót po urzędnikach kolei państwowych z emeryturami urzędników państwowych?

A. W.

Wycieczka do zagłębia krakowskiego.

Z inicjatywy krakowskiej Izby handlowej, gminy miasta Krakowa i centralnego Związku fabrycznego odbędzie się w środę 12 b. m. i we czwartek 13 b. m. wycieczka krajowej komisji przemysłowej pod przewodnictwem marszałka hr. Stan. Badeniego, do kilkunastu zakładów przemysłowych, górniczych i hutniczych zagłębia krakowskiego.

Wycieczka ma na celu przekonać uczestników objazdu o bardzo znacznych postępach naszego górnictwa i naszej produkcji fabrycznej w ostatnich latach. — Ze względu jednak na krótkość czasu ograniczyć się musi wycieczka na zwiedzenie jedynie tych przedsiębiorstw, które mają dogodne połączenia z Krakowem.

Z gości zamiejscowych wezmą udział w objeździe: minister dla Galicji dr Dulęba, członek Wydziału krajowego Jahl, szef sekcji montanistycznej w ministerstwie robót publicznych Homann, dyrektor kolei północnej bar. Banhans, ks. Andrzej Lubomirski, hr. Antoni Wodzicki, przedstawiciele władz centralnych, wreszcie grono posłów do parlamentu i Sejmu krajowego, oraz członków Rady miejskiej i Izby handlowej.

Objazd rozpocznie się w środę o godz. 8 rano zwiedzeniem hutny Martina i walcowni żelaza w Borku fałęckim, akcyjnej fabryki sody amoniakalnej i fabryki superfosfatów Tow. akc. „Liban” w Borku fałęckim, oraz fabryki wyrobów żelaznych na Zabłociu.

Po spożyciu wspólnego obiadu w restauracji kolejowej na dworcu krakowskim, nastąpi wyjazd do kopalni gwarectwa węgla kamiennego Brzeszcze. W powrocie zatrzyma się wycieczka w Oświęcimie, celem zwiedzenia akcyjnej fabryki żelaza i nitów, fabryki papy dachowej Kuźnickiego i akcyjnej walcowni cynku. Wczorazem odbędzie się zebranie towarzyskie w Grand hotelu.

Drugi dzień wycieczki rozpocznie się zwiedzeniem fabryki maszyn Tow. akc. L. Zieleniewski, oraz fabryki drutu i gwoździ Braci Bauminger na Grzegórkach. Po powrocie na dworzec krakowski, wyjadą członkowie wycieczki do Trzebinia. Tu nastąpi ma zwiedzenie fabryki armatur i pomp inż. Karola Rudolpha, fabryki impregnowania drzewa hr. Edwarda Mycielskiego i S-ki, oraz akcyjnej huty cynkowej i fabryki kwasu siarkowego Lotwitschów w Trzebinia. Po spożyciu obiadu w restauracji kolejowej na dworcu w Trzebinia, nastąpi wyjazd do kopalni węgla w Sierszy, stąd do kopalni węgla w Jaworznie i do kopalni Domsa w Borch.

Objazd odbędzie się specjalnym pociągiem, przeznaczonym dla uczestników wycieczki.

Z teatru.

Drugi występ gościnny Romana Zelazowskiego. „Upiór” Ibsena.

Rola Oswalda Atwinga w Ibsenowskich „Upiorach” jest w cyklu nowoczesnych typów scenicznych jedną z najbardziej psychologicznie skomplikowanych i wymagających największego wysiłku techniki aktorskiej. Na scenie krakowskiej p. Zelazowski był pierwszym, który nas z rolą tą zapoznał i uczynił ją popisem artysty pierwszorzędowego, wkładającego całą swą twórczą intuicję i cały zasób wieloletniej rutyny aktorskiej w kreację, będącą jedną z najbardziej typowych ilustracji typu scenicznego w teatrze Ibsena.

Popis, jaki w roli tej rozwija p. Zelazowski jest we wszystkich szczegółach niezmiernie interesującym jako wcielenie literackiej koncepcji Ibsena w dźwięk wymagają nowoczesnych. Artysta ten daje tu w całości grę, niezmierne skupioną, refleksyjną, w której odczuć działania pierwsiatka fatalistycznego jest podstawą psychologicznego rysunku roli. Oswald Alwing z całą świadomością swego losu kroczący do kresu życia, zamierzający zwolna fizycznie i duchowo a przeciw resztkami gasnącej świadomości odrzucający tragizm swego istnienia, znalazł w p. Zelazowskim świetnego przedstawiciela. Artysta z ogromną intuicją oddał proces stopniowego zamierania ducha w Oswaldzie a w cenie końcowej wniósł się na szczyty arty-

zmu w opracowaniu zarówno psychologicznego, jak i realistycznego konturu roli. W długim cyklu popisowych kreacji Żelazowski nie ma zapewne drugiej, w której twórczość jego skierowana w dziedzinie niezwykłego procesu duchowego, znalazła jeszcze pełniejszy, prawdziwszy a tembardziej artystyczny wyraz.

Wczorajsze przedstawienie „Upiorów” pod względem obsady i reżyserii należało do najlepszych Ibsenowskich, jakie kiedykolwiek miałyśmy na krakowskiej scenie. Pani Wysocka jako Alwingowa, p. Sosnowski w roli pastora Mandersa, p. Solski w roli Engstranda i pani Ordon-Sosnowska jako Regina stwarzają zespół tak dostrójony i tak harmonijnie i stylowo zgrany, że na tle tego popisowa gra p. Żelazowskiego jaśniała tem większą pełnią swych artystycznych rysów.

W. Pr.

Kronika.

Dziś:

Kraków, wtorek 11 maja.

Kalendarzyk kościelny: Mamerta b. w i Franc. IIler.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 02, zachód o godz. 7 m. 10; długość dnia godzin 15 min. 08.

Teatr miejski w Krakowie: „Samson” występ Żelazowskiego.

Teatr ludowy: „Lygia”.

Posiedzenie komitetu dla obchodu Juliusza Słowackiego w sali obrad magistratu o godzinie 12 w południe.

Teatr miejski we Lwowie: „Rozwódka”.

Z Akademii umiejętności. Nadzwyczajne posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się w piątek, 14 b. m. o godz. 6 wieczorem. Na porządku dziennym: Dr Wacław Sobieski: Hugo-noci a Polska po Noey św. Bartolomeja.

Koncert, który dnia 14 b. m. odbędzie się w sali Saskiej (g. 7½ wieczór), obejmuje program zajmujący w wysokim stopniu. Świetna pianistka p. Wanda Tybergowa odegra koncert Paderewskiego z tow. orkiestry p. kap. Iloca, ponadto fantazję węgierską Liszta i parafrazę ze „Śpiewówk norwiderskich” Wagnera. Dzięki współudziałowi p. A. Okońskiego, dziś jednego z najlepszych interpretatorów Wagnera wśród polskich śpiewaków, wokalną część koncertu poświęcono będzie wyłącznie utępom z dramatów muzycznych mistrza z Bayreuth. P. Okoński śpiewać będzie monolog Amfataza z I aktu „Parsifala”, pieśń Hansa Sachs'a do Ewy z II „Śpiewówk norwiderskich” i pożegnanie Natana z Brunnhildą z III aktów „Walkirii”. — Dla sfer muzycznych naszego miasta będzie to zatem rzadka sposobność do zaznajomienia się lub przypomnienia tyłu wybitnych utworów. — Resztę biletów sprzedaje księgarnia A. Piwarskiego i Ski (św. Jana 3).

Z Izby rękodzielniczej. Onegdaj o g. 10 rano zwołał Izba rękodzielniczej rada dr Alfred Zgórski, dyrektor Banku krajowego z Lwowa, w towarzystwie posła sejmowego p. Jana Federowicza. Gościła powitał prezes Izby p. Piotr Kosobucki wśród zebranych przedstawiciele wydziału Izby i szerszego grona rękodzielników. W przemówieniu podniósł prezes liczne postulaty rękodzielnictwa, które potrzebują koniecznie pomocy finansowej. W chwili, kiedy całe społeczeństwo polskie domaga się wyrobów przemysłu krajowego, nie można obojętnie patrzeć, iż rękodzielnictwo o własne siło będzie w stanie zaspokoić potrzeby kraju. — Liczna młodzież wychodząca ze szkół utrzymywanych kosztem kraju i warsztatów rękodzielniczych, nie może oddać usług krajowi, gdyż — z braku choćby najskromniejszych funduszy — nie zakłada własnych warsztatów, a częstokroć zmuszona jest szukać chleba poza granicami kraju lub w niedostatku marnować swoje siły i dobrą fachową wiedzę. Koniecznem jest utworzenie funduszy krajowych, aby pociągającym rękodzielnikom przysięść z pomocą na założenie warsztatów z tam procentem i dłuższą spłatą. Na tej jednakowoż pomocy skończyć się nie może, nieodzownem bowiem jest utworzenie banków rękodzielniczych, któreby przez wypożyczenie kapitałów na niskie procenty, umożliwiły podjęcie się przez rękodzielników większych robót. Obecnie rękodzielnicy opłacają najwyższe procenty od wypożyczonych kapitałów, bo dochodzące 9%, a to z tego powodu, że kredyt rękodzielniczy zawisły jest od dobrej woli poszczególnych banków. — Wielkiemu przemysłowi i handlowi nie brakuje zasobów pieniężnych, gdyż za nimi stoją fundusze Wydziału krajowego z kwotą 7 milionów koron, dla rękodzielnictwa zaś pozostaje tylko licha i dlatego liczne rzemieślnicze rękodzielników się marnują i liczne miasta galicyjskie chył się do ruiny, a z upadkiem przemysłu drobnego najwięcej ucierpią małe miasta galicyjskie. Wylizując liczne zasługi dr Zgórskiego, dotyczące podwyższenia stosunków finansowych w naszym kraju, zwrócił się prezes do niego, aby z doświadczeniem swem wniósł w szeregi naszego rękodzielnictwa i zapoczątkował podwalnię finansową dla rękodzielników, przez co spełniłby czyn wysoce obywatelski.

Następnie odbyła się konferencja, w której zabral głos dr Zgórski, zaznaczając, że w zupełności uznaje słuszne żale, wypowiedziane przez prezesa Izby, dotyczące stanu rękodzielniczego. W przeszło półgodzinnem wyczerpującem przemówieniu omawiał dr Zgórski potrzebę stworzenia towarzystw kredytowych dla rękodzielników, wskazując

dzielnicych w Krakowie i we Lwowie, a po u-
dzielonej odpowiedzi przybyć po raz drugi do Kra-
kowa, a następnie w jak najkrótszym czasie takie
towarzystwo założyć. Również szczegółowo oma-
wiał dr Zgórski sprawę utworzenia funduszu na
zakładanie warsztatów i wskazywał, że najpraktycz-
niejszym okazałoby się utworzenie takich w po-
szczególnych gminach, a fundusze te otrzymy-
wałyby zasiłki tak z Banku krajowego, jakoteż z Wy-
działu krajowego.

Wreszcie zabrał głos poseł Federowicz, omawia-
jąc uchwaloną w Sejmie rezolucję w sprawie kre-
dytu dla rękodzielników, i zapewnił, że Sejm bar-
dzo przychylnie będzie traktował sprawę zakłada-
nia towarzystw kredytowych dla rękodzielników i
uważał ją za nadzwyczaj pilną.

Konferencja skończyła się o godzinie pół do 12
przed południem.

Opieka nad ubogą młodzieżą szkolną. Walne
zgromadzenie Tow. „Opieki nad ubogą młodzieżą
szkół średnich” odbyło się we czwartek 6 b. m. w
V gimnazjum pod przewodnictwem wiceprezesa dy-
rektora Winkowskiego. Sprawozdanie za rok ubie-
gły wykazuje stały rozwój Towarzystwa, które roz-
wija coraz szerszą działalność dzięki nader oszczę-
dnej gospodarce w wydatkach administracyjnych i
właściwemu użyciu funduszy. Przychód wyniósł
w roku ubiegłym 3034 K 64 hal, rozchód 1854 K
68 hal, w tem wydatki administracyjne 171 K
289 b; pozostałość kasowa na rok 1909 wynosi
1179 K 96 h. Z pomocy stałej Towarzystwa ko-
rzystało w roku ubiegłym 40 uczniów i ucznie-
szkół średnich, z pomocy jednorazowej 13, nadto z
darów sekcji rozdawnictwa ubrań 37, razem zatem
z pomocą stałą i jednorazową pospieszyło Tow. 90
uczniom i uczniom tutejszych szkół średnich i se-
minariów nauczycielskich. W kwietniu r. b. za-
siła się kasa Tow. dochodem z loteryi spożywczej
w kwocie 1946 K 20 h, tak, że w przyszłym ro-
ku szkolnym Tow. będzie mogło swą działalność
jeszcze znacznie rozszerzyć. W listopadzie roku
szeszego utworzono fundusz budowy domu studen-
ckiego im. Henryka Jordana, który obecnie wynosi
1089 K 10 h. Zarząd Tow. udał się z prośbą do
Rady miasta o bezpłatne odstąpienie parceli z grun-
tów miejskich pod budowę domów studenckich i
żywi nadzieję, że Rada miejska poniesie też ofiarę
dla młodzieży. Sekcja mieszkaniowa bowiem, zwi-
dzając mieszkania najuboższych uczniów i ucznie-
szkół średnich, stwierdziła prawdziwą needę w tej dziedzinie. —
Przy wyborach prezesem Tow. wybrano dra Igna-
cego Petelencę; do Rady nadzorczej weszli pp.:
Ehmdt Klemensiewicz, dr Teodor Kosch, Marya
Siedlecka, Tomasz Sotyski i Adam Szymański; do
zarządu: dr Józef Bogdanik, ks. dr Józef Caputa,
Kazimiera Dropiowska, Tadeusz Dropiowski, Zy-
gmunt Gwizdała, Stefania Haraszkowa, dr Tomasz
Janiszewski, Zofia Karbownikowa, ks. Rudolf Krau-
pa, nadradca Józef Kurek, Marya Morzycka, Emi-
lia Malarska, ks. Jan Masny, Olga Nowicka, Teo-
fil Stupnicki, Kazimiera Wędkiewiczowa, Klemen-
tyna Winkowska, Józef Winkowski, Antonina Wi-
kowska i Roman Zawiliński.

Ankieta w sprawie drożyny obuwia. Dnia 4
b. m. odbyła się w lokalu „Straży polskiej” an-
kieta w sprawie drożyny obuwia. — W ankiecie
brali udział przedstawiciele krakowskiego cechu
rzeźników, szewców i handlarzy skór, reprezentant
Izby handlowo-przemysłowej i prezes Izby rękod-
zielniczej krakowskiej, następnie rzeczoznawcy
przemysłu garbarskiego, a wśród tych rzeczoznaw-
ca ministerstwa robót publicznych dla tego prze-
mysłu, w końcu przedstawiciele lwowskich instytu-
cji do organizacji i popierania przemysłu krajow-
ego. Posiedzenie zabrał prezes „Straży polskiej”
p. Bartoszewicz, a obradami kierował dr Szydłowski,
dyrektor krajowego Związku przemysłowego ze
Lwowa. W przesłó 3-godzinnej wyczerpującej roz-
prawie zebrani przeszli do przekonania, że droż-
żnie obuwia, wywołanej czy to wysokimi cenami,
czy też lichotą towaru, można zapobiedz tylko
przez stworzenie nowoczesnego fabrycznego prze-

mysłu garbarskiego, którego w kraju jest zupełny
brak. Wybrano ścisły komitet, składający się
z 7 członków, który dnia 5 b. m. udał się do Lu-
dwinowa, w celu zbadania istniejącej tam garbar-
ni. Dnia 24 b. m. zbiera się w Krakowie ponow-
nie pełny komitet i przedłoży licznemu zastę-
pstwu powyżej wymienionych interesantów itp.
kompletny plan przedsiębiorstwa. Skoro powstanie
w Ludwinowie fabryka skór na większą skalę,
cech szewców będzie miał sposobność w połącze-
niu z tą garbarnią założyć fabrykę obuwia, ponie-
waż w ten tylko sposób mogą szewcy ochronić sie-
bie i publiczność przed zalewaniem krajowych ryn-
ków zagranicznym obuwem fabrycznym, po większej
części tandakiem.

Z Tow. właścicieli realności. Nowo wybrany
na walnem zgromadzeniu wydział Towarzystwa
właścicieli realności w Krakowie odbył w dniu 5
b. m. w lokalu Tow. posiedzenie, na którym jedno-
myslnie wybrano prezesem dra Adama Bobilwie-
czę, adwokata i radcę miejskiego, wiceprezesem p.
Jana Winiarza, dyrektora filii Banku hipotecznego,
sekretarzem dra Franciszka Mussia adwokata,
skarbnikiem p. Henryka Hoffmanna, urzędnika Ka-
sy oszczędności m. Krakowa. Zarazem zamianowa-
li wydział sekretarza dra Franciszka Mussia syndy-
katu Towarzystwa. Wydział na wniosek prezesa
uchwalił wreszcie zamianowanie na walnem
zgromadzeniu honorowym członkiem byłemu preze-
sowi dr. Konstantemu Lipowskiemu dyplomu człon-
ka honorowego, na który to cel uchwalono odpo-
wiedni kredyt, a zarazem celem wręczenia dyplomu
wybrano deputację z 6 członków, która dyplom w
swoim czasie w sposób uroczysty wręczy. Nastę-
pie celem uproszczenia dotychczasowego toku po-
stępowania i uczynienia go szybszym, uchwalono
rozdział agend wydziału na poszczególne komisje,
jako to: komisję statutową, redakcyjną, bankową,
podatkową i komisję mającą się zająć ewentual-
nym połączeniem się Tow. właścicieli realności z
dwoma innymi i podobnymi Towarzystwami. Kom-
isje te po załatwieniu przydzielonych im spraw
przedkładać będą gotowe referaty przy odnośnych
referatów pełnem wydziałowi do uchwały. Między
innymi poruszono także sprawę urządzania publicz-
nych zebrań z odczytami wybitnych fachowców, do-
tyczących spraw właścicieli realności, nadto poru-
szono myśl wydawania własnego organu, w którym
byłyby omawiane wszelkie żywotne sprawy ogół
właścicieli obchodzące. Równocześnie ukonstytu-
owała się komisja kontrolująca, wybierając przewo-
dniczącym p. Augusta Mielnickiego, radcę miejskiego.

Równouprawnienie kobiet. Staraniem komite-
tu politycznego równouprawnienia kobiet odbyła się d.
9 b. m. w Dąbku pogadanka na temat: czy kobie-
ta powinna mieć te same prawa co mężczyzna. P.
Wanda Zaleska nader przystępnie wykazywała bra-
ki w obecnych ustawach, upośledzających w dotkli-
wy sposób kobiety jako taką. Nadto zwracała go-
rąco kobiety do interesowania się sprawami ogół-
nem celem rozszerzenia własnych swoich widno-
kręgów. Dyskusja po odczytzie była dowodem, że
dążenia kobiet ku uzyskaniu praw nie są wyzwa-
nem skierowanym przeciwko mężczyźnie, lecz że
chodzi jedynie o przyznanie kobietom możności
pracowania dla dobra społecznego. Zebrane kobiety
serdecznie zapraszały komitet, by zechciał w dal-
szym ciągu rozpocząć pracę prowadzić.

Odczyty o Słowackim. Staraniem sekcji odczy-
towej ogół-akad. komitetu dla uczczenia Słowackiego
odbył się cykl wykładów p. t.: „Twórczość Słowackiego
w dobie mistycznej”. Wykłady
będą mieli: 12 b. m. dr Józef Ujejski: „Książd
Marek”; 13 b. m. p. St. Witkowski: „Książd
Marek”; 14 b. m. p. St. Witkowski: „Prace
i dzieła (Teogonia)”; 21 b. m. p. W. Feldman: „Sam-
uel Zborowski”; 24 b. m. p. Tad. Rojek: „Zawil-
sza Czarna”; 18 czerwca p. Tad. Dąbrowski: „Król
Duch”. Wykłady odbywać się będą w Coll. Nov.

o g. 5 po południu. Abonament na cykl 4 K; dla
akademików 1 K 50 hal. Wejście 50 hal; akad.
20 hal. Bilety w księgarni p. Krzyżanowskiego,
w Czytelnicy uniwersytetu ludowego, oraz przy wej-
ściu na salę.

Z uniwersytetu ludowego. Oddział krak. uniw.
ludowego urządził w piątek d. 14 b. m. wycieczkę
do salin w Bochni. Odjazd o g. 8 rano, powrót o
1.30 po południu. Karta uczestnictwa wraz z bilet-
tem kolejowym 5 K. Liczba osób ograniczona do
20. Zapisy przyjmuje Biuro uniw. lud. (Szewska
16, I p., g. 5—7).

Posiedzenie Tow. lekarskiego krakowskiego
odbył się we środę dnia 12 b. m. o g. 6 wie-
czór w domu Towarzystwa. Na porządku dziennym:
wykład dra Eisenberga: „Etyologia i rozpoznanie
przyczynowe gruźlicy”, jako pierwszy z szeregu
wykładów o gruźlicy, zorganizowanego przez zarząd
Towarzystwa.

Turniej tenisowy młodzieży szkół średnich
Krakowa i Podgórzania odbył się w dniach 12—16
b. m. w parku dra Jordana. Zakończenie turnieju,
jakoteż rozdanie nagród honorowych stanowiąc
jedną z punktów programu festynu, urządo-
wego na dochód Tow. kolonii wakacyjnych w naj-
bliższą niedzielę w parku dra Jordana. Zgłoszenia
do turnieju (wpisowe 2 kor.) przyjmuje p. Stefan
Łapiński (ul. Karmelicka 35, II).

Krakowski klub szachistów przeniósł się dnia
11 b. m. z kawiarni Elsanza do cukierni Rehma-
na w Śukiennicach.

Zjazd koleżeńki. Otrzymujemy następujące pismo:
Prosimy kolegów, którzy zdawali egzamin do-
rzałości w r. 1899 w III gimnazjum w Krakowie,
o podanie nam adresów celem porozumienia się co
do zjazdu koleżeńkiego. Dr Franciszek Fuchs, prof.
gimn. św. Anny, Tadeusz Ordynski, inżynier w Kra-
kowie, Stanisław Riess, prof. gimn. w Podgórzu,
Wacław Zakrzewski, dr Jerzy Smoleński.

Zgromadzenie stróżów kamienicznych odbyło
się onegdaj w Krakowie w Domu robotniczym przy
nader licznych udziałach uczestników. Obradom prze-
wodniczył prezes Stowarzyszenia stróżów katolickich
p. Cap, referat na temat postulatów stróżów wygło-
sił p. Ludwik Gołąb, podnosząc ciężkie warunki
mieszkańców i ekonomiczne, w jakich się znajdują
ogół stróżów, oraz pewną ignorancję ze strony
czynników, do których udają się o pomoc. W dys-
kusji, jaka się po referacie wywiązała, zabierali
głos pp. Cap, Słeczka, Karpieński i inni, wzywając
zgromadzonych do łączności, gdyż tylko silna i so-
lidarna organizacja może im zapewnić osiągnięcie
pomysłniczych warunków bytu.

Na końcu zgromadzenia zabrał głos p. Gołąb
i w przemówieniu, poświęconemu rocznicy konstytu-
cji 3 maja, zaznaczył, że stróż kamieniczny w
Krakowie choć ciężką i nierówną prowadzi walkę o
polepszenie swojego bytu, pomni są zawsze swo-
ich obowiązków narodowych i nie chcą nigdy jako
dobrzy Polacy przechodzić w czasie tej walki pod
obcy im sztandar.

Małoletni złodzieje kieszonkowi. Józef Jezior-
ski, 14-letni wyrostek, skradł wczoraj po południu
pewnemu szeregowcowi piechoty w ulicy Szewskiej
srebrny zegarek z kieszki. Poszkodowany przy-
trzymał go i oddał w ręce policyi. — Aresztowa-
no również drugiego małoletniego złodzieja kie-
szonkowego, 13-letniego Gersona Bernsteina, który
przy budoce tramwajowej w Ryńku Głównym skradł
pewnej pani torbę z kwotą 27 koron. — Obu
młodych złodziei umieściła policya w aresztach „pod
telegrafem”.

Kradzieże węgla. Służba kolejowa spłoszyła
wczoraj po południu kilku włóczęgów, którzy z wa-
gonów kolejowych koło magazynów kolejowych przy
ulicy Pawiej kradli węgiel. Jednego z nich przy-
trzymał i oddano w ręce policyanta; jestto Piotr
Prusak, 27 lat liczący wyrobnik. Z Prusakiem spi-
sano protokół, poczem tymczasowo wypuszczono go
na wolną stopę. — Drugi spółnik, Dobranowski,
zbiegł.

Wycieczka do Wieliczki. W sobotę, 8 b. m.,

odbyła się wycieczka naukowa do salin wielkich,
urządzona staraniem Koła matematyczno-fizyczne-
go U. U. J., w której wzięło udział 260 stucha-
czów i słuchaczek z najbliższą rodziną. Wycieczkę
poprzedził piękny odczyt znanego geologa p. Br.
Rydzewskiego „O powstaniu Wieliczki”, to też u-
czestniczyli z wielkim zainteresowaniem oglądali
podziemia, gdzie wszelkich wyjaśnień bardzo chę-
tnie udzielał oprowadzający inżynierowie i urzę-
dnicy. Następnie zwiedzono Muzeum salinarnie i mły-
ny solne.

Sankcja ustaw. Z Wiednia telefonują: Cesarz
udzielił sankcji ustawom uchwalonym przez Sejm
galicyjski zezwalającym gminom: Chorostek, Cie-
szanów, Jodłowa, Kolbuszowa, Krynica, Limanowa,
Przemysław, Ryglie, Sędziszów, Uście dolne, Za-
tor i Żółtynia, na pobór opłat gminnych od napojów
spirytusowych i piwa.

Obywatelstwo honorowe. Z Wiednia telefona-
ją: „Poln. Correspondenz” donosi, że w celu wy-
konania uchwały rady gminnej w Rohatynie, która
nadała szefowi sekcji drowi Kniazioluckiemu w u-
znaniu jego zasług obywatelstwo honorowe, przy-
była do Wiednia deputacja, złożona z burmistrza
Rohatyna Monastyrskiego i członków rady gmin-
nej ks. Czyrowskiego i aptekarza Stenzla i wrę-
czyła drowi Kniazioluckiemu dyplom artystycznie
wykonany z akwarelami malarza Rybkowskiego.

Dramat miłosny. Z Zemunia telegrafują: One-
gdaj rozegrał się w jednym z tutejszych hoteli
krwawy dramat miłosny między sekretarzem poseł-
stwa tureckiego w Belgradzie, Sami bejem, a jego
kochanką, pochodzącą z Dobromila z Galicji, na-
zwiskiem Ludwika Mielnicka alias Włodzimierska.
Występowała ona przed rokiem w Varietie w teat-
rze w Belgradzie. Sami-bej zakochał się w niej i
nawiązał z nią stosunki miłosne, poczem zawarli
związek małżeński wobec duchownego muzułmań-
skiego. Okazało się przecie, że był to jedynie ślub
pozorny. Ponieważ Mielnicka posiadała akt ślubny,
Sami-bej chciał go jej odebrać, by zerwać z nią
stosunki i przyrzekł jej w zamian 2000 franków
i zwrot kosztowności. Mielnicka odmówiła temu żą-
danu i zarzuciła Sami-bejowi, że ją zrajał. — Po-
znawszy Sami-beja, miała 16.000 franków o-
szczędności, która przez niego straciła w ciągu je-
dnego roku. Onegdaj zaprosił Sami-bej Mielnicką
do hotelu. W przedpokoju, leżącym obok, znajdo-
wał się drugi urzędnik poselstwa tureckiego. Zdaje
się, że chcieli oni zmusić Mielnicką do wydania
aktu ślubnego, choćby przy pomocy siły. Mielnicka
dobyła rewolweru i strzeliła do Sami-beja, którego
zranila śmiertelnie, a następnie strzeliła do siebie
i zranila się lekko. Przewieziono ją do szpitala.
Sprawa ta w tutejszych kołach dyplomatycznych
jest żywo omawiana.

Katedra żeglugi powietrznej. Kolegium profes-
sorów politechniki wiedeńskiej postanowiło domagać
się utworzenia katedry żeglugi powietrznej na
technice wiedeńskiej.

Proces o krzywoprzysięstwo. Z Berlina tele-
grafują: Dzienniki zapowiadają nową sesyję z
powodu wdrożenia przeciw rady legacji niemieckiej
procesu o krzywoprzysięstwo.

Trzęsienie ziemi. Z Messyny telegrafują: Wczo-
raj po południu o godz. 3 min. 26 było tutaj silne
trzęsienie ziemi.

Echa roku 1863. Z Petersburga donoszą: Syn-
dow pozwolił na urzeczywistnienie uchwały zjazdu
eparohalnego gub. mińskiej w sprawie wystawie-
nia pomnika duchownym, którzy w 1863 roku nie
chcieli zaprzysięgać ludności na wierność rządowi
powstańcemu. Takie same pomniki wystawione bę-
dą w gub. kowieńskiej i grodzieńskiej. W tym ce-
lu służba cerkiewna ma złożyć po 2 rb. składki
obowiązkowej. — Otwarto także na cel powyższy
listę składów bród członków prawicy w Dumie.

Nieudały rabunek kasy rządowej. W mieście
Ceri na Kaukazie wykryto podkop pod kasę skar-
bową, w której znajdowały się około 2 miliony ru-
bli. Pomimo święta buchalter przyszedł do pracy i
posłał za szmer pod ziemią, zaalarmował tedy war-

ty, które otoczyły gmach kasy i o 50 kroków
ogródki sąsiednim odkryły podkop, prowadzący d
kasy. W podkopie tym znajdowało się 5 mężczyzn
i jedna kobieta. Aresztowano również właścicieli
domu, przy którym znajdował się ten ogródek.

Mianowania. „W. Allg. Ztg” ogłasza: Cesarz
zamianował profesora V gimn. we Lwowie radcę
szkolnego Tadeusza Lewickiego krajowym inspektorem
szkolnym, a min. oświaty przydzielił go d
służby przy Radzie szkolnej krajowej.

Zmarli:
Stanisław Czerkawski, właściciel dóbr w
Bezmichow, zmarł w Krakowie dnia 9 b. m. w 80
roku życia. Zmarły był ojcem znanej poetki Maryl
Czerkawskiej. Wyprowadzenie zwłok z domu po-
r. 1 przy ulicy Podwale na dworzec kolejowy w
celu przewiezienia do Liska—Łukawicy nastąpił
dziś d. 11 b. m. o g. 10 rano. Eksportacja z ko-
lei w Lisk—Łukawicy do kościoła parafialnego
odbył się we czwartek d. 13 b. m. o g. 10 ra-
no, poczem zwłoki złożone zostaną w grobie fami-
lijnym.

Emilia Łatkiewicz, emer. nauczycielka szko-
ły miejskiej im. św. Jadwigi, urodzona 1843 roku,
zmarła w Krakowie d. 9 b. m.

Kazimierz Wojtyła, nauczyciel ludowy, prze-
żywszy 23 lat, zmarł 10 b. m. w Półwsiu Zwie-
zynieckim.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejeżdżnych.

Kraków, 10 maja.
HOTEL KRAKOWSKI: ks. Al. Ponicki z synem z Ho-
rniec, hr. J. Bobrowski z Bogoniow, inż. Wł. Krygowski
ze Lwowa, inż. Jan Wędrhowski, inż. St. Andrzejewski,
inż. Zyg. Białobrzski z Częstochowy, inż. Włodz. Smugie
z Miechowa, inż. Piotr Zabrzyczy z Bursławia, dr S. Faust
z bratem z Libuszy, L. Dunin Rachowski ze Lwowa, K. St.
Domański z Kielc, H. Wulkan z Wiednia, Al. Runkiewicz
z Warszawy, W. Czada z Łąki górnej, W. Brzozowski, dr
W. Stanisławski z Krakowa, M. Zaborowska z Warszawy,
kom. J. Szalay z Tarnobrzega, por. W. Gross z Olchowca,
J. Buleba z Wiednia, A. Sturmanowski z Słomnik, A. Piątek,
P. Karpieński ze Lwowa, O. Winter z Tetchen, W. Obata
z Tarnobrzega, A. Sokółowski, Al. Zborowski, E. Swierżewski
z Warszawy, St. Dyszkiewicz ze Strzysowa, A. Nizioł
z Budy, E. Bogusławski, G. Jakobsfeld z Ząbkowic, kap. K.
Kropi z Krakowa, sędzia Feliks Tokacz z żoną ze Słomnik,
Fr. Przedpełski z żoną z Miechowa, E. Lachowska z
siostrą z Mszany, J. Malolepszy, J. Łąkowski, K. Sopena
z Warszawy, dr A. Bekker z Sosnowca, R. Pisz z żoną
z Nowego Sącza, dr J. Datka, J. Bieniański z Dąbrowy,
H. Gutentag z Sosnowca, Al. Sienkiewicz, J. Bartosiński
ze Lwowa, L. Ruciński z Zapolu, dr R. Zawadzki z żoną,
Jan Wagner z Warszawy, prof. T. Baran z żoną z
Niwki, rej. M. Kordasewski z Frystaku, J. Bieliński,
Fr. Ciachon z Tarnowa.

HOTEL pod ROZĄ: W. i E. Wasiliewowie z Miechowa,
J. Brandt z Wiednia, A. i P. Rowiński, K. Modzelewski
z Sosnowca, J. i M. Skrzyński z Sandomierza, Al. Jan-
kowski z Częstochowy, T. Miekisz z Sanoka, J. i K. Re-
gulusz z Bolesławia (Król. Pol.) i J. Cynkowiec z St.
Olkusza, P. Ichniowa z Warszawy, J. Simm z Wiednia,
K. Motkiewicz ze Lwowa, S. Muszkowski ze Szwosowic
(Król. Pol.), dr L. Świętochowska z Sosnowca, M. i S.
Fischhofowie z Tarnowa, Adam, Wanda i Walerya Zho-
rowscy z Tarnobrzega, R. i Z. Świąciecy z Lublina, A.
Krokoszyski z Chyrowa.

HOTEL SASKI: D. Antoniewicz z Winogrodu, St. Wę-
zyk z Biskupia, A. Bassel z Lyonu, F. Schmelzer z Wied-
nia, O. Pace z Londynu, J. Link, M. Żywanowska z
Okocima, L. Szymańska z Zawiercia, J. Gliński z Ki-
jowa, L. Frisch z Wiednia, M. Lisowska z Smocowa,
A. Urbanowska z Chłapowa.

Dr Wilhelm Hochfeld
adwokat w Rzeszowie, poszukuje
koncypienta rutynowanego.

IGNACY SOROLEWSKI Magazyn Towarów Bławatnych Towar doborowy. Ceny umiarkowane.
w Krakowie, przy ul. Grodzkiej 1. 3. i gotowej Konfekcji damskiej, oraz Pracownia sukien pod fachowym zarządem. UWAGA: Magazyn w niedziele i święta zamknięty. 52 55 0

Zakład artystyczno-kamiennarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscach i na prowincji. Telefon 759. 234 11 0

Zgubiono
papiłares z kwiatami rozmaitemi. Właściciel, którego adres poda Admin. „N. Reformy”, wypłaci znalazcy 50 K nagrody. 3093 1 4

Oryginalne
marki listowe.
Zestawienie cen za darmo. Rudolf Keil, Gablonz n. N., Austria. 730 17 30

Grupy losowe na spłaty miesieczne
1 los turecki 400 fr. Ciągnięcie 1 czerwca! Główna wygr. 600.000 fr.
1 los 4% węg. hipot. Ciągnięcie 15 maja! Główna wygr. 70.000 kor.
1 los 3% zaki. kred. 1 em. Ciąg. 15 maja! Główna wygr. 90.000 kor.
1 los 2% serbski 160 fr. Ciągnięcie 14 maja! Główna wygrana 80.000 fr.
1 los węg. prem. 100 kor. Ciąg. 15 maja! Główna wygr. 100.000 kor.
17 losowań rocznie!
Na 36 spłat miesiecznych po 34 koron:
1 los turecki, 1 los wloski Czerw. krzyża, 1 los serbski tytoniowy, 1 los węg. Baryllita i 1 los węg. Je-sziv
17 losowań rocznie. Łączna kwota głównych wygranych 2 1/2 mil. kor. rocznie.
Na 36 spłat miesiecznych po 10 koron.
Kupujący otrzyma oryginalny kwit ratalny i gra po złożeniu pierwszej 251 2 3 raty. Poleca
Kantor wymiany „Mercury” Braci Eibenschütz w Krakowie, Rynek główny 5.

Józef Gorecki
premiowana fabryka siatek, mebli, konstrukcji żel. i wyrobów ornamentalnych kutych w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca 1. 26,
Na liczne zapytania mnych stałych odbiorców i Znajomych donoszę, że jako pierwsza i jedyna w Galicji fabryka siatek żelaznych nie mam nie wspólnego z szumnymi ogłoszeniami przedsiębiorców i handlarzy, którzy fabrykat zagraniczny na składzie trzymają i za krajowy ogłaszają.
Adres mnych składów i fabryki wykonującej między rodzaj jest nie w Ryńku, lecz przy ul. św. Wawrzyńca 1. 26, telefon Nr 277 i tutaj wprost zgłoszenia przekonać się proszę. 227 6 15

Zakład pogrzebowy JANA WOLNEGO
przy ul. św. Tomasza 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim, Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 334.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 12 111 0

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon
JOZEF KARMANŃSKA
KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.
W wielkim wyborze kapelusze żałobne. 208 15 0

Nauczycielka ludowa poszukuje lekcyi. Warunki przystępne. — Zgłoszenia pod A. Z. w Administracyi „Nowej Reformy”. 188 20 0

Akuszerka
S. P. stawia banki. Poleca się Szan. Publiczności. **Szlak 7, II p., m. 63.** 250 2 0

Wypożyczalnia książek
p. f.
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
w Krakowie, ul. św. Jana 4,
poleca **nowości naukowe i beletrystyczne** w języku polskim, francuskim i niemieckim. Warunki przystępne. Dogałna wysyłka na prowincję. Katalog 60 h. z przesyłką 70 h. 41 45 0

Zakład pogrzebowy Józefa Horakowej
Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248.
pod kierownictwem **Antoniego Horaka** em. ek. oficyała policyi.
Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadza przewóz zwłok, ekshumacje itp. — Ceny umiarkowane. 168 23 0

Uczeń VII. kl. gimn. poszukuje lekcyi. Zgłoszenia pod F. P. przyjmując Administracyi „Nowej Reformy”. 1158 18 0

Akademik poszukuje lekcyi w Krakowie. Zgłoszenia pod W. H. przyjmując Administrat. 40 18 0

Do wynajęcia dla letników 2 pokoje dobrze umeblowane i w bardzo dobrym położeniu tuż koło lasu Lubonia; 2 razy w tygodniu świeże mięso i mleko, ile potrzeba; w tym samym domu łodownia i dobra piwnica. Mam konia do wypożyczenia. Do Rakki 3 km, do Jordanowa 5 km. S. Zimmermann, Naprawa, p. Jordanów. 3603

Krawieczyzna
damską i bieliznę nową przyjmuję i sama wykonuje niedrogo. **Wiktoria Podbielska**, ul. Mikołajska 1. 4, II piętro, otocyna. 226 5 6

Ukończony prawnik-rygorozant
Polak, katolik, poszukuje posady koncypienta w kancelarii notaryalnej lub adwokackiej w Krakowie lub na prowincji. — Zgłoszenia: Wiesław Doboszyński, Stanisławów, Kazimierzowska 1. 56. 230 8 0

Młody człowiek
słuch. praw poszukuje jakiegokolwiek zajęcia biurowego w godzinach popołudniowych lub wieczornych. — Łaskawe zgłoszenia pod A. E. przyjmując Administracyi „N. Reformy”. 223 6 0

Założony w r. 1872
Zakład artystyczno-kamiennarski BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462,
podejmuje się wykonania grobowców i pomników tak w miejscu jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 93 300

Krawieczyzna
damską i bieliznę nową przyjmuję i sama wykonuje niedrogo. **Wiktoria Podbielska**, ul. Mikołajska 1. 4, II piętro, otocyna. 226 5 6

Ukończony prawnik-rygorozant
Polak, katolik, poszukuje posady koncypienta w kancelarii notaryalnej lub adwokackiej w Krakowie lub na prowincji. — Zgłoszenia: Wiesław Doboszyński, Stanisławów, Kazimierzowska 1. 56. 230 8 0

Młody człowiek
słuch. praw poszukuje jakiegokolwiek zajęcia biurowego w godzinach popołudniowych lub wieczornych. — Łaskawe zgłoszenia pod A. E. przyjmując Administracyi „N. Reformy”. 223 6 0

Rządca Drukarni L. K. Górski.